

6.13 Paikallisesti päätettävät asiat

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa määritellyt arvioinnin linjaukset siirretään paikalliseen opetussuunnitelmaan sellaisenaan noudatettaviksi. Myös valtakunnalliset arviointikriteerit 6. vuosiluokan loppuun sekä päättöarvioinnin kriteerit siirretään perusopetuksen opetussuunnitelman perusteista paikalliseen opetussuunnitelmaan sellaisenaan noudatettaviksi.

Lisäksi opetuksen järjestäjä täsmentää paikallisessa opetussuunnitelmassa seuraavat asiat:

Arvioinnin yleiset periaatteet

Kouluissa huolehditaan lukuvuoden ja/tai jaksojärjestelmän alussa, että huoltajilla ja oppilaille on tieto oppimisen ja oppiaineiden tavoitteista sekä arvioinnin periaatteista. Opettaja käy opettamiensa oppiaineiden osalta oppilaiden kanssa läpi oppimisen tavoitteet ja arvioinnin periaatteet. Oppimisen tavoitteista ja arvioinnin periaatteista kerrotaan myös huoltajille erilaisin tavoin esimerkiksi vanhempainilloissa ja henkilökohtaisesti viestimällä, kuten oppimiskeskustelussa ja Wilma-viesteissä. Opetussuunnitelmasta on luettavissa oppimisen ja osaamisen tavoitteet ja sen tulee olla huoltajien luettavissa koulun peda.net-sivuilla.

Käyttötymisen arviointi ja sen perustana olevat tavoitteet: (oheinen taulukko)

Käyttötymisen arviointi						Eurajoki 2016	
Arvioitavat tavoitteet	5	6	7	8	9	10	

Yhteisesti sovitut toimintatavat ja säännöt	<p>Ei noudata sääntöjä. Saa toistuvasti yhteydenottoja kotiin käytöshäiriöistä.</p> <p>Toimii epärehellisesti.</p>	<p>Noudattaa harvoin sääntöjä. Saa usein yhteydenottoja kotiin käytöshäiriöistä.</p> <p>Toimii epärehellisesti.</p>	<p>Noudattaa sääntöjä vaihtelevasti. Saa joskus yhteydenottoja kotiin käytöshäiriöistä.</p> <p>Toimii vaihtelevasti luotettavasti ja vastuuntuntoisesti.</p>	<p>Noudattaa koulun toimintatapoja ja sääntöjä.</p> <p>Toimii rehellisesti.</p> <p>Ottaa opiksi virheistä.</p>	<p>Noudattaa koulun toimintatapoja sääntöjä ja on vaikuttanut yhteisten sääntöjen laadintaan.</p> <p>Toimii rehellisesti, luotettavasti ja vastuuntuntoisesti.</p>	<p>On sisäistänyt kaikki käytökselle asetetut tavoitteet ja noudattaa niitä esimerkillisesti.</p> <p>Kannustaa omalla käytöksellään muiden käyttäytymistä kohti annettuja tavoitteita.</p> <p>Toimii rehellisesti, luotettavasti ja vastuuntuntoisesti.</p>
Hyvät tavat ja tilannetietoinen käyttäytyminen (tervehdin, kiitän, pyydän anteeksi, hyvästelen, autan apua tarvitsevaa)	<p>Ei noudata hyviä tapoja.</p> <p>Puhuu ja käyttäytyy usein epäkohteliaasti.</p>	<p>Noudattaa harvoin hyviä tapoja.</p> <p>Puhuu ja käyttäytyy epäkohteliaasti.</p>	<p>Ymmärtää hyvien tapojen merkityksen ja noudattaa niitä useimmiten.</p> <p>Kielenkäyttö vaatii ohjausta.</p>	<p>Noudattaa hyviä tapoja koulun arjessa ja juhlissa.</p> <p>Kielenkäyttö on yleensä asiallista.</p>	<p>Käyttäytyy luontevasti hyvien tapojen mukaisesti. Kannustaa omalla esimerkillään muita hyvään käytökseen.</p> <p>Kielenkäyttö on asiallista.</p>	<p>Luo hyvillä tavoillaan hyvää mieltä ja myönteistä ilmapiiriä ympäristössään.</p> <p>Kielenkäyttö on esimerkillistä.</p>
Muiden ihmisten ja ympäristön huomioiminen	<p>Joutuu usein vaikeuksiin toisten kanssa.</p> <p>Kiusaa muita. Valehtelee.</p> <p>Rikkoo ja sotkee koulun ympäristöä tai tavaroita.</p>	<p>Joutuu silloin tällöin vaikeuksiin toisten kanssa.</p> <p>Kiusaa muita. Valehtelee. Rikkoo tai sotkee ympäristöä ja omia tai toisten tavaroita. On välinpitämätön kouluun ja tunneille tuloa sekä tehtäviä</p>	<p>Ymmärtää, mitä kiusaaminen on ja välttää sitä.</p> <p>On joskus mukana kiusaamistilanteissa.</p> <p>Jättää huolehtimatta yhteisistä tavaroista ja siisteydestä.</p>	<p>Käyttäytyy esimerkillisesti ja ystävällisesti muita kohtaan.</p> <p>Ei ole mukana kiusaamistapauksissa.</p> <p>Pitää huolta yhteisistä tavaroista, kouluympäristöstä ja siivoaa jälkensä.</p>	<p>Puuttuu havaitsemaansa kiusaamiseen yhteisesti sovitulla tavalla. Vaikuttaa myönteisesti luokan ilmapiiriin. Rohkaisee ja kannustaa toisia. Pitää huolta yhteisistä tavaroista ja kouluympäristöstä. Siivoaa jälkensä oma-aloitteisesti. Osaa sanoa mielipiteeni asiallisesti.</p>	<p>Luo käytöksellään turvallisen ja suvaitsevan ilmapiirin. Rohkenee olla kiusatun puolustajana.</p> <p>Toimii aktiivisesti luokan hyvän ilmapiirin rakentamiseksi. Rohkaisee ja kannustaa toisia oma-aloitteisesti. Pitää huolta yhteisistä</p>

	On toistuvasti välinpitämätön kouluun ja tunneille tuloa sekä tehtäviä kohtaan.	kohtaan.	Ei osaa aina ottaa muita yhteisön jäseniä huomioon.	On useimmiten täsmällinen tehtävissään. On myönteinen ja pyrkii yhteistyöhön. Tuntee vastuuta omasta yhteisöstä ja ympäristöstä.	On täsmällinen. On myönteinen ja yhteistyökykyinen. Ymmärtää vastuun merkityksen ja toimii sen mukaisesti.	tavaroista ja kouluympäristöstä. Osaa sanoa mielipiteensä asiallisesti ja perustellen.
Oman ja toisten työn arvostaminen	On yhteistyökyvytön. Toimii välinpitämättömästi yhteisössä ja ympäristössä. Jättää annettuja tehtäviä toistuvasti tekemättä. Häiritsee toistuvasti luokan työrauhaa.	Ei tee yhteistyötä kaikkien kanssa. Ei osaa arvostaa omaa eikä muiden työtä. Jättää annettuja usein tehtäviä tekemättä. Häiritsee luokan työrauhaa.	Valikoi yhteistyökaverit, eikä aina ymmärrä yhteistyön merkitystä. On toisinaan vaikeuksia ottaa muut huomioon. Jättää annettuja tehtäviä tekemättä. Rikkoo silloin tällöin työrauhasopimusta.	Pystyy yhteistyöhön ja ottaa luontevasti kaikki yhteisön jäsenet huomioon. Käyttäytyy ystävällisesti muita kohtaan. Tekee annetut tehtävät. Antaa toisille yleensä työrauhan.	Osaa toimia yhteistyössä erilaisissa ryhmissä. On suvaitsevainen kaikessa toiminnassaan. Käyttäytyy kohteliaasti, ystävällisesti ja auttavaisesti. On motivoitunut oppimiseen. Osallistuu oppimistilanteisiin ja antaa toisille työrauhan.	On motivoitunut oppimiseen. Tekee vastuullisesti annetut tehtävät. Osaa toimia yhteistyössä kaikkien kanssa. On oma-aloitteinen yhteisten asioiden hoidossa. Edistää työrauhaa.

Käyttäytymisen arviointi kohdistuu siihen, miten oppilas ottaa huomioon muut ihmiset ja ympäristön, noudattaa sääntöjä ja hyviä tapoja sekä arvostaa omaa ja toisten työtä. Oppilaan käyttäytymistä arvioivat kaikki oppilasta opettavat opettajat. Käyttäytymisen tavoitteita määriteltäessä otetaan huomioon koulun kasvatukselle asetetut tavoitteet.

(Numero **4, hylätty**, ei sovellu kouluyhteisöön)

Valinnaisten aineiden arviointi

Valinnaisten aineiden arviointi suoritetaan valtakunnallisten opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti:

Taide- ja taitoaineiden valinnaiset tunnit ovat osa yhteisinä oppiaineina opetettavien taide- ja taitoaineiden oppimääriä. Oppilas saa yhden sanallisen arvion tai arvosanan kustakin taide- ja taitoaineesta kaikilla niillä vuosiluokilla, joilla hän niitä opiskelee. Tämä koskee myös päättöarviointia, jolloin noudatetaan aineen päättöarvioinnin kriteereitä.

Vähintään kahden vuosiviikkotunnin oppimäärän muodostavat valinnaiset aineet arvioidaan numeroin.

Alle kaksi vuosiviikkotuntia käsittävät valinnaiset aineet arvioidaan sanallisesti hyväksyty-merkinnällä.

Vuosiluokilla 5 - 6 tarjotaan jokaisella vuosiluokalla kaksi yhden vuosiviikkotunnin valinnaista ainetta, joka arvioidaan asteikolla hyväksyty/hylätty.

Valinnaiset B2-kielet arvioidaan valtakunnallisten päättöarvioinnin kriteerien mukaan. Huoltajan kirjallisesta pyynnöstä päättötodistukseen tulee numeroarvosanan sijaan hyväksyty-merkintä valinnaisena aineena opiskellusta kielestä.

Muiden valinnaisten aineiden arvioinnin kriteerit määritellään kunkin valinnaisaineen kohdalla erikseen. Näistä oppilas saa erillisen arvioinnin päättötodistukseensa.

Mikäli alle kaksi vuosiviikkotuntia sisältävä valinnainen aine liittyy johonkin yhteiseen oppiaineeseen, voi se korottaa kyseisen oppiaineen arvosanaa, mikäli oppiainekohtaisessa opetussuunnitelmatekstissä näin määritellään. Tällöin valinnaisen aineen tavoitteiden ja sisältöjen tulee tukea kyseisen pakollisen oppiaineen päättöarvioinnin kriteereitä.

Opinnoissa eteneminen vuosiluokittain

Eurajoella perusopetus järjestetään pääosin vuosiluokkiin sidotusti. Oppilaan siirtymisestä seuraavalle vuosiluokalle päätetään lukuvuositodistuksen yhteydessä.

Oppilas voi myös opiskella vuosiluokkiin sitomattomasti, jolloin hän voi siirtyä vuosiluokalta toiselle aina oman ikäluokkansa mukaisesti. Oppilaan opiskellessa vuosiluokkiin sitomattomasti, hänen opinto-ohjelmassaan määritellään ne kokonaisuudet, joiden suorittaminen on edellytyksenä opinnoissa etenemiseksi ja oppilaan opetusryhmän määrittäminen.

Opettaja on vastuussa oppilaan opintojen edistymisen seuraamisesta. Tilanteessa, jossa opintojen hyväksytysti suorittaminen näyttää olevan vaarassa, tulee asia ottaa esille riittävän varhain oppilaan ja hänen huoltajiensa kanssa. Opettajan on oltava myös ajoissa yhteydessä oman koulun oppimisen tuen ja/tai oppilashuollon asiantuntijoihin, jotta oppilaalle pystytään tarjoamaan hänen tarvitsemansa tuki opinnoissa edistymiseksi.

Mikäli oppilas on tukitoimista huolimatta vaarassa jäädä luokalleen, hänelle tulee antaa mahdollisuus opetukseen osallistumatta, osoittaa saavuttaneensa ne opetukselle asetut tavoitteet, joiden suorittaminen on edellytyksenä seuraavalle vuosiluokalle siirtymiseksi. Tilaisuuksia tarjotaan sekä lukukauden aikana että sen päätyttyä. Arvioinnista vastaava opettaja määrittelee tarvittavat näytöt, joiden tulee olla riittävän monipuolisia ja joiden avulla voidaan mitata

arvioinnin kohteena olevaa osaamista. Näytöistä ja aikatauluista tiedotetaan huoltajille. Opettajan tulee näytöistä sovittaessa ottaa huomioon oppilaan tuen tarpeet ja mahdollisuudet monipuolisten näyttöjen antamiseen.

Mikäli oppilas ei lukuvuoden aikana pysty antamaan tarvittavia näyttöjä, oppilas voi osallistua lukuvuoden päätyttyä kesäkuussa erilliseen kokeeseen, jossa hän voi osoittaa saavuttaneensa hyväksyttävästi tarvittavat tiedot ja taidot. Kesäkuussa järjestettävä koe on aina viimeisin vaihtoehto tilanteen ratkaisemiseksi. Kesäkuun kokeen ajankohta määritellään koulun lukuvuosisuunnitelmassa.

Mahdollisesta luokalle jättämisestä tulee olla heti tilanteen selvittyä yhteydessä huoltajiin. Myös tarvittavista näytöistä ja aikatauluista ollaan yhteydessä oppilaan huoltajiin heti kun mahdollista.

Perusopetuksen oppilasarvioinnin kokonaisuus Eurajoella

Eurajoella lukuvuositolustus on **sanallinen** vuosiluokilla 1–3 ja **numeerinen** vuosiluokilla 4–9. Numeerisen todistuksen liitteenä voidaan aina antaa sanallinen arviointi erillisellä todistuksen liitteellä. Sanallisen liitteen voi antaa oppilaalle tilanteessa, jossa oppilaan arviointi on näyttöjen vähäisyyden tai esimerkiksi puutteellisen kielitaidon vuoksi vähäistä. Kaikki koulut käyttävät samoja todistus pohjia.

Erotodistus on sanallinen vuosiluokilla 1 - 3 ja numeerinen vuosiluokilla 4 - 9. Myös erotodistuksen yhteydessä voidaan antaa sanallinen liite.

Välitodistukset annetaan vuosiluokilla 1-9. Sanallinen välitodistus annetaan vuosiluokilla 1 -3 ja numeerinen välitodistus annetaan vuosiluokilla 4 –9 syyslukukauden päätteeksi. Kaikki koulut käyttävät samoja välitodistus pohjia.

Perusopetuksessa yksittäiselle oppilaalle voidaan olla antamatta välitodistus perustelluista syistä. Oppilaan tilanne voi olla esimerkiksi terveydellisistä syistä sellainen, että hänellä ei ole näyttöjä arvosanan antamiseksi useassa eri oppiaineessa. Välitodistuksen antamatta jättämisestä on keskusteltava oppilaan huoltajien kanssa ja se kirjataan joko HOJKS:iin tai oppimissuunnitelmaan.

Oppimiskeskustelu käydään perusopetuksen vuosiluokilla 1 - 8. Oppimiskeskustelu on osa formatiivista arviointia. Sen tehtävänä on ohjata oppilaan edistymistä suhteessa asetettuihin tavoitteisiin. Se auttaa oppilasta tunnistamaan vahvuuksiaan ja kehittämään työskentelyään oppiaineille asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Oppimiskeskustelun runko ja oppilaan itsearvioinnin toteuttamisen ideat kootaan opettajille peda.nettiin tukimateriaaliksi. Oppimiskeskustelu järjestetään lukuvuoden aikana luokan opettajan tai luokanvalvojan parhaaksi katsomana ajankohtana. Oppimiskeskustelujen toteutuksesta koulussa sovitaan rehtorin johdolla. Opettaja merkitsee Wilmaan päivämäärän, jolloin oppimiskeskustelu on käyty.

Vanhempainvartit käydään tarvittaessa

Oheisessa taulukossa perusopetuksen oppilasarvioinnin kokonaisuus Eurajoen kunnassa. Pedagogiset asiakirjat päivitetään vuosittain. Pedagogiset selvitykset 2. luokalla ja 6. luokalla kevätlukukaudella.

PERUSOPETUKSEN OPPILASARVIOINNIN KOKONAISUUS EURAJOEN KUNTA/SIVISTYSTOIMI

Vuosiluokka	välitodistus sanall./ numeerinen	lukuvuositodistus sanall./ numeerinen	oppimiskeskustelu	vanhempain vartti	ped.selvitysten päivitys
1	sanallinen	sanallinen	x	tarvittaessa	
2	sanallinen	sanallinen	x	tarvittaessa	x
3	sanallinen	sanallinen	x	tarvittaessa	
4	numeerinen	numeerinen	x	tarvittaessa	
5	numeerinen	numeerinen	x	tarvittaessa	
6	numeerinen	numeerinen	x	tarvittaessa	x
7	numeerinen	numeerinen	x	tarvittaessa	
8	numeerinen	numeerinen	x	tarvittaessa	
9	numeerinen	päätösarviointi		tarvittaessa	

Todistusohjat:

sanallinen todistusohja 1-3 lk

numeeriset todistusohjat 4 – 6 lk, 7-9 lk

päätötodistus

Liitteet todistuksiin: käyttäytymisen liite, sanallisen todistuksen liite, S2- kielen liite

erotodistusohja; on aikaisemmin ollut lukuvuositodistusohja

Osaamiskuvaukset

Osaamiskuvauksia käytetään opettajan suorittaman arvioinnin ja oppilaan itsearvioinnin tukimateriaalina. Arvioinnissa oppilaan osaamista arvioidaan aina suhteessa opetussuunnitelmassa (Opetussuunnitelman perusteet ja Eurajoen kunnan perusopetuksen opetussuunnitelmassa) määriteltyihin tavoitteisiin. Osaamiskuvauksia on aina verrattava opetussuunnitelman tavoitteisiin.

Osaamiskuvaukset löytyvät paikallisesta opetussuunnitelmasta oppiaineen arvioinnin yhteydestä luokkakohtaisesti.

Osaamiskuvausten laadinnassa on otettu huomioon:

- valtakunnallisen opetussuunnitelman mukaiset oppiainekohtaiset tavoitteet
- valtakunnalliset toisen luokan päätteeksi määritellyt oppimisprosessin kannalta keskeiset arvioinnin kohteet
- valtakunnalliset 6. luokan päätteeksi määritellyt hyvän osaamisen arviointikriteerit ja
- valtakunnalliset 9. luokan päätteeksi määritellyt päättöarvioinnin kriteerit arvosanalle 8.

Osaamiskuvaukset liitteenä.